

L'OPINIÓ

SURT CADA DISSABTE

25 CENTIMS

BARCELONA, 4 D'AGOST DE 1928

ANY I. - N.º 25

SUBSCRIPCIONS = ADMINISTRACIO

Carme, 20 int., 1.º

PREUS DE SUBSCRIPCIO:

BARCELONA: TRIMESTRE, 3,00 PESSETES; SEMESTRE, 6,00
FORA: TRIMESTRE, 3,50 PESSETES; SEMESTRE, 6,50
ESTRANGER: SEMESTRE, 9,00 PESSETES

Els partits en la normalitat i en l'anormalitat

per MARCELI DOMINGO

Els partits polítics són necessaris. No partits polítics de planes majors sense soldats, o de clienteles que només veuen el poder com a botí i només aspiren al poder; no. Partits polítics que en l'oposició o en el govern tenen només l'aspiració que, amb intel·ligència, amb austeritat i amb energia, s'acompleixi llur programa. Partits polítics que, amb persuasió i organització constants, il·lustrin, articulin i preparin l'opinió perquè aquesta pugui ésser el que ha d'ésser en una democràcia; veu i vot en tots els problemes nacionals. Sense partits polítics, el sufragi i el Parlament corren aquests perills: ésser corromputs o ésser destruïts. I ara, sense sufragi ni Parlament, la sobirania nacional, afirmació categòrica del nostre temps, no existeix.

Els partits polítics són instruments insubstituïbles per a la consecució d'aquest fi: arribar al Poder i influir-hi les diverses tendències polítiques que en la Nació existeixin. No pot prevaler una minoria sense que hi hagi despotisme, i el despotisme d'una minoria estimula la minoria adversa a utilitzar la guerra per apoderar-se del Poder i a fer-se també despòticament. El tzarisme no pot produir més que el sovietisme; i el sovietisme solament podrà provocar el feixisme. Itàlia, per exemple, que havia aconseguit amb Cavour una normalitat política que li havia permès d'alçar-se a la categoria de primera potència, cau ara en un espectacle històric semblant al del nostre segle XIX: en què Europa s'edifica i Espanya culmina en l'obra suïcida de la pròpia destrucció. L'ideal en l'existència i el joc dels partits polítics seria d'arribar al grau que han assolit Anglaterra i França; a França li és fàcil de revocar un President de la República sense tumults als carrers, de constituir una unió de forces com la que representa el Govern presidit per Poincaré; a Anglaterra li és fàcil de substituir un Govern conservador per un Govern laborista i tornar al Govern conservador sense que cap catàstrofe hagi precedit o succeït aquest fet. Cánovas, en el pròleg de la seva *Colecció de discursos parlamentaris*, va precisar bé l'abast d'aquesta alternativa: "Els inconvenients que porta aquest sistema — digué — són de tal manera inherents a la naturalesa del règim parlamentari, que hom no té més remei que passar-hi si vol conservar-lo, i hom el prefereix, amb tot, a altres formes de govern, susceptibles a vegades de mals pitjors." Trastorna, en efecte, els homes que s'angunien per la controvèrsia i la inquietud pública, de veure eleccions sovint i que són sovint reemplaçats uns homes per altres. Aquesta polèmica i aquesta inquietud foren el llevat de Roma: per elles arribà a ésser mestressa de pobles. Aquesta polèmica i aquesta inquietud embolcallaren Cromwell: per elles Anglaterra afirmà la seva sobirania sobre els reis perjurs i la petita illa va alçar-se a la jerarquia metropolitana que conserva. Aquesta polèmica i aquesta inquietud acompanyaren Bolívar: elles posaren en peu tot un continent. Aquesta polèmica i aquesta inquietud foren les armes de Danton, de Condorcet, de Desmoulins, de Vergniaud; amb elles rediren l'autocràcia i convertiren a França en llum, estimul i exemple de les democràcies. Era el mateix Cánovas qui deia: "A mi em repugna una tal tongada de silenci en la Història. Per això jo no vull la mort de l'esperit públic; vull que se'l reformi si s'extravia; vull que se'l contingui momentàniament, quan hi hagi absoluta necessitat de fer-ho, per raó d'una gran perturbació; però que se'l deixi volar lliurement així que la imminència del perill hagi passat. Amb la lluita es manté l'activitat humana, amb la lluita i la controvèrsia es formen els grans caràcters, es desenvolupen les intel·ligències, s'augmenten els homes. De la controvèrsia naixen les idees, els progressos, el benestar públic; la controvèrsia, en fi, produeix nacions

com Anglaterra, mentre que el silenci produeix nacions com l'Espanya de Carles II". Partits per a que hi hagi possibilitat de portar totes les tendències al govern; per a que pugui organitzar-se i expressar-se l'opinió. Possibilitat d'alternativar el Poder: l'alternativa és preferible al sistema en què cada canvi s'acompanyi d'un torn de despotismes i que hagi de passar-se de l'un a l'altre per una revolució o per una contrarevolució. La República és el règim perfecte, perquè al fer elegits i restituits per sufragi tots els Poders, permet, per sufragi, portar al Poder la representació de totes les idees.

Però si els partits tenen aquesta eficàcia en períodes de normalitat, en períodes anormals no pot condicionar-se l'actuació política a la disciplina doctrinal i tàctica dels partits. En períodes d'anormalitat, si existeix opinió, si es forma una opinió creada per la mateixa anormalitat, aquesta sobreix, traspasa el rec dels partits i determina un moment psicològic que els partits polítics deuen posar-se a punt de recollir. Un moment d'anormalitat sigui a França la discussió de les primeres lleis sobre laïcisme: les dretes es propassaren; Govern i Parlament corren el perill de ser foragitats per les masses esverades des dels convents i sagristies. En Jaurès, oferí l'apoi del socialisme al Govern i l'oferí expressament, amb responsabilitat oberta: destacant pel Govern una figura socialista sobressortint. Un altre moment d'anormalitat fou el procés Dreyfus, que provocà una guerra civil dividint en dos nuclis els francesos i els partits es confongueren arrossegats per aquell magnífic aixecament de l'opinió. Un altre moment d'anormalitat sigui la guerra; ¿importava que en la Presidència de la República hi estigués en Poincaré, home de partit, i de partit tan significat? No; socialistes tan qualificats com Thomas i Sembat ocuparen un lloc en el ministeri, ocupà un lloc amb ells Herriot. ¿A què equivaldria en aquests moments d'anormalitat entossudir-se en que no es produís altra actuació que la dels partits i no acceptar els partits altra col·laboració que la dels partits constituïts, o la dels partits que poguessin constituir-se? Equivaldria a no tenir consciència dels imperatius històrics. En aquests moments ressalten personalitats isolades, qual força és superior a la dels partits; ressalten tendències concretes que sumen un estat d'opinió superior al que tots els partits que simpatitzen amb aquestes tendències poden reunir. Deure dels partits, en moments com aquests no és esperar que l'opinió s'allisti en ells, sinó ajuntar-se ells amb l'opinió difusa per a servir-la i encaminar-la, constituint

SUMARI

Els partits en la normalitat i en l'anormalitat, per Marcel·lí Domingo.

El risc necessari per al guany, per J. Ventalló

A tort i a dret, per Jaume Gascon

Xarivari, per J. M. Planes

Un llibre de Puig i Ferrer, per A. Martí i Baiges

El pla econòmic, per A. Norín

El pacte Kellog i la situació internacional, per Joan Reixac

La política internacional, per Jaume Miravittles

L'home, perdurable?, per Albert Sans

Tot seguint el debat Peiró-Maurin, per Joan Massip

L'allau socialista, per Martí Vilanova

Els irreconciliables d'avui i de demà, per Jordi Arqué

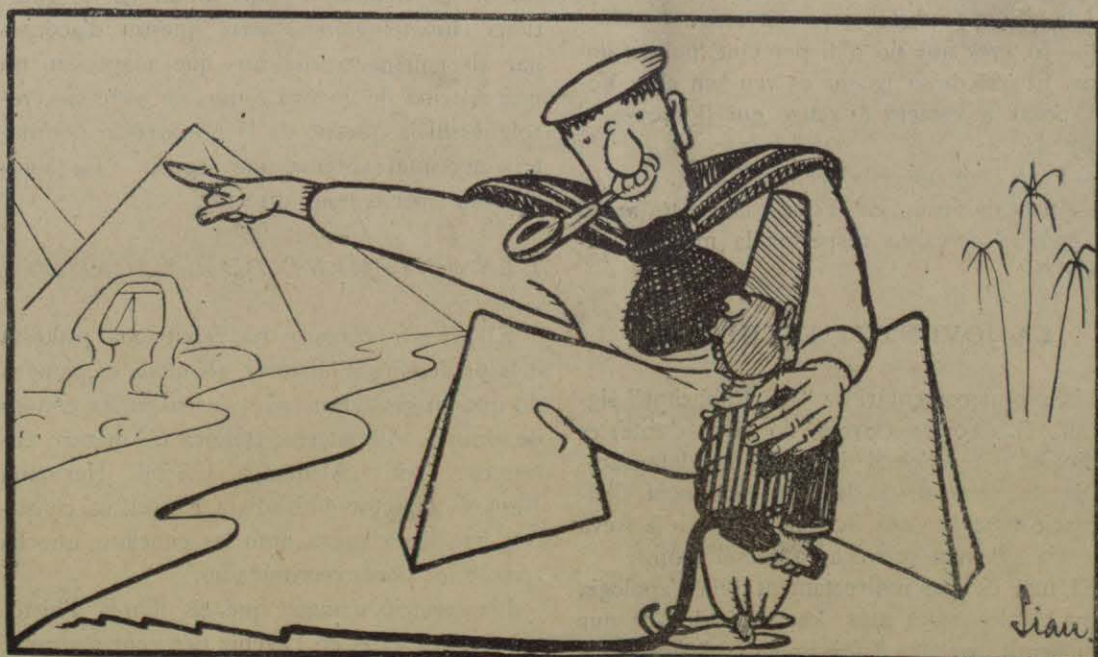
Ecos, Resum de la setmana, Fulletó, Correu de la Redacció, etc.

Dibuixos d'Apa i Siu

amb les figures representatives dels partits la unió sagrada de Thiers, Ferry i Gambetta el 1870; d'antimonàrquics, republicans i socialistes en l'Alemanya de 1918. Aquesta unió és sempre breu i per a un fi; per a un fi que pot especificar-se dient que representant en tots la màxima concessió, no representi en cap la més mínima claudicació. Acaba l'unió, tornada la normalitat, els partits recobren la seva autonomia, devent el seu crèdit en les hores tranquil·les de la seva conducta en les hores històriques. Han existit partits poderosos que per no sentir o no complir el seu deure en les hores històriques, han sortit d'elles totalment desfets i frustrats per lesdevenidor; han existit, en canvi, nuclis reduïts que per sentir i complir el seu deure, han estat després els grans partits que han regit els destins nacionals.

En síntesi: partits que vagin recollint l'opinió, educant-la, moralitzant-la, canalitzant-la, en els períodes normals, i puguin tornar, sense catàstrofes, en el govern de l'Estat; partits que interpretin l'opinió i s'entreguin a ella, fecundant-la per a l'acció, en els períodes d'anormalitat. Sense els partits, la normalitat es converteix en anormalitat; sense la intel·ligència per damunt dels partits per a un fi comú, l'anormalitat s'eternitza i en ella s'enverinen, es podreixen o s'irriten les més fines i fecundes virtuts de la ciutadania.

Aquest número ha passat per la censura

EL REI FUAD EN ACCIO

—Aquest país no mereix res més que fuctades i tú eis el més indicat per donar-les.

El risc, necessari per al guany

per J. Ventalló

Prediquem la necessitat de l'acció en tots els ordres de la vida, si és que en cada un d'aquests ordres hom aspira a obtenir positius profits. Afirmerem que no té dret a sortir del seu estat actual, encara que sigui un estat injust, aquell estament, aquella col·lectivitat, aquell poble que no fa res per tal de sortir-ne, que no "arrisca" res, que no s'hi juga res.

L'obrer que desitja tant si és, modestament, covardament, un augment just en el seu jornal que li permeti de viure com a home del segle XX i satisfereix les seves necessitats de ciutadà del segle XX, com si desitja la seva total emancipació; el partit que propugna per implantar uns ideals; el poble que no se sent bé del tot i té desigs de viure una situació que li sembla que ha d'ésser millor; aquest obrer, aquest partit, aquest poble, si només cultiven llur desig, si només cobegen llur il·lusió en les pregoneses de l'ànima, sense posar ni el més mínim esforç per fer real aquesta il·lusió, segurament no veuran mai realitzat el que desitjarien de tenir.

Hi ha una diferència entre desig i propòsit. Amb el desig sol, no s'obté res. Cal que immediatament hi hagi per part del qui cobeja el desig, el propòsit de fer el que calgui per convertir-lo en realitat.

A més, encara, cal que hom estigui disposat a arriscar-hi quelcom. Sense risc no hi ha dret a esperar guany en l'ordre del millorament de les classes, de les col·lectivitats, dels pobles.

Voldríem que la nostra generació se sentís enduta en l'embraguesa de la lluita, i tingués fretura per conèixer l'emoció del risc per la possessió d'aquelles coses que són eternes.

La generació del 900, tots aquells que han nascut de l'any 95 ençà, els que només sabem de les guerres de Cuba i Filipines pel que n'hem llegit i pel que ens n'han contat, ens ofeguem de des que tenim ús de raó. Hem passat la infantesa intoxicats amb els textos oficials de la Història, i el dia que hem començat a pensar per nosaltres mateixos ens hem trobat amb què el fet de pensar era un delictes, i portes enfora de la nostra consciència ens hem sentit agarrotats per una cadena de limitacions oficials.

Els que som de la generació del 900 sentim enveja dels ciutadans de tots els països del món, i en els moments de crisi aguda del nostre esperit hem envejat cent vegades els habitants del cor de les selves de l'Àfrica lliures almenys fins allà on es comença a sentir el bramul del lleó i del tigre. Ens fa enveja cada país del planeta i la boca se'ns fon quan llegim la gesta dels xinesos que combaten per alguna cosa elevada.

Des que tenim ús de raó, tots els que tenim de 30 anys per avall no hem viscut en aquest país altra vida que vida de garanties constitucionals suspeses, de censura i d'estats de guerra. No creiem en el sufragi d'aquest país, on el vot del poble és "camuflat" des de les esferes oficials per tal de fer triomfar els amics dels que manen, però tenim ganes de votar en un règim de democràcia, per aquelles idees que són la nostra vida i pels homes que creiem que les respecten i en els qual tenim la fe posada. I bé: la generació del 900 no ha anat mai a votar. Hi ha homes que tenen 30 anys i no han pogut encara exercir mai el dret del sufragi.

Bona part d'aquesta generació del 900 ha perdut encara, miserablement, els tres anys millors de la seva joventut, consumida pels blocs de l'Àfrica. Ens varen enterrar al Marroc als 22 anys i no hem tornat a la vida fins als 25.

Ens sentim encadenats de des que vàrem començar a pensar; de des que vàrem començar a tenir noció que érem en aquest món, tenim la sensació d'estar engabiats. De vegades ens adonem que som poca cosa per trencar els ferros de la gàbia; i per a més desesperació